

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU POKRETA ZA MODERNU I AKTIVNU KRAJINU

Broj: 03-07-6-628/21
Sarajevo, 14.07.2022. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	4
Cilj pregleda i kontrole	4
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke Pokret za modernu i aktivnu Krajinu za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 8. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke Pokret za modernu i aktivnu Krajinu za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja provedena je u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu finansirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	21.932,96	52,68
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	19.700,00	47,32
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	41.632,96	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,33	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	41.633,29	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 41.476,72 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Pokret za modernu i aktivnu Krajinu. Skraćeni naziv je POMAK.

Pokret za modernu i aktivnu krajinu je registrovan kod Općinskog suda u Bihaću, Rješenjem broj: 017-0-RegPO-19-000001 od 16.05.2019. godine.

Sjedište stranke je u Bihaću, Harmanska bb.

Lice ovlašteno za zastupanje Pokreta za modernu i aktivnu Krajinu je Šuhret Fazlić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2020. godinu je Said Malkoč.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, Pokret za modernu i aktivnu Krajinu nije naveo da ima niže organizacione nivoe.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj političke stranke Pokret za modernu i aktivnu Krajinu za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju

političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja političke stranke Pokret za modernu i aktivnu Krajinu obuhvata kontrolu finansijske dokumentacije i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled finansijskog izvještaja političke stranke Pokret za modernu i aktivnu Krajinu za 2019. godinu, nakon čega je izdat izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci: da vodi pravilne evidencije o rashodima i obavezama, odnosno da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je da politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu nije ispoštovala preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pokret za modernu i aktivnu Krajinu je sredstva stranke, u iznosu od 41.476,72 KM utrošio bez donešenog Programa utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršio odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u službene evidencije Centralne izborne komisije BiH utvrđeno je da politička stranka nije dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu, skupa sa godišnjim finansijskim izvještajem za 2019. godinu, iako je o obavezi dostavljanja programa utroška obaviještena aktom, broj: 03-07-6-163-1/20 od 04.03.2020. godine. Na ponovni zahtjev stranci da uz dodatnu finansijsku dokumentaciju za 2020. godinu dostavi i program utroška sredstava za 2020. godinu, politička stranka je 23.09. 2021. godine, kao program utroška sredstava za 2020. godinu, dostavila dokument na kome nije naveden datum, niti godina njegovog donošenja i usvajanja od strane nadležnog organa političke stranke. Obzirom da politička stranka nije blagovremeno, odnosno do 31.03.2020. godine dostavila Program utroška sredstava za 2020. godinu, a dokument koji je dostavila u septembru 2021. godine je manjkav, kako je prethodno navedeno, isti nije uzet u razmatranje, pa je zaključeno da je politička stranka sredstva utrošila bez programa utroška.

U skladu sa odredbama iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna blagovremeno sačiniti program utroška sredstava za svaku kalendarsku godinu, te u skladu sa istim sredstva koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

b) Politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu prekršila je odredbe člana 8. stav (4)¹ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu primila prilog u iznosu od 200,00 KM od pravnog lica koje je imalo zaključene ugovore o javnoj nabavci usluga sa Gradom Bihać i Općinom Sanski Most, čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, čime su prekršene odredbe člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- 1) Politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu je dana 13.10.2020. godine, primila prilog od pravnog lica „Agencija Bakrač Secyryty“ d.o.o. Bihać u iznosu od 200,00 KM. Prema aktu, broj: 02/3-11-5860/21 od 04.11.2021. godine koji je dostavio Grad Bihać, utvrđeno je da je pravno lice „Agencija Bakrač Secyryty“ d.o.o. Bihać, imalo zaključen ugovor o javnoj nabavci, broj:1033-12/2020 od 25.12.2020. godine ukupne vrijednosti 46.753,20 KM sa uračunatim PDV, koji se odnosio na usluge fizičke i tehničke zaštite zaposlenika, objekta, pokretne i nepokretne imovine u i oko objekta Gradskog organa uprave Bihać.
- 2) Takođe, „Agencija Bakrač Secyryty“ d.o.o. Bihać je imala sklopljen ugovor o javnim nabavkama i sa Općinom Sanski Most. Uvidom u akt, broj: 04-11-3144/21 od 08.11.2021. godine, koji je dostavila Općina Sanski Most, utvrđeno je pravno lice „Agencija Bakrač Secyryty“ d.o.o. Bihać, imalo zaključen ugovor o javnoj nabavci, broj: 681-08/2020 od 26.08.2020. godine ukupne vrijednosti 44.754,84 KM sa uračunatim PDV, koji se odnosio na usluge fizičkog obezbjeđenja dvije zgrade Općine Sanski Most.

c) Politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu prekršila je odredbe člana 11. stav (1)² i člana 12. stav (1)³ i stav (4)⁴ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne finansijske dokumentacije, utvrđeno je da politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu nije poslovne knjige vodila u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno nije uspostavila tačne evidencije o rashodima i obavezama, nije iskazala tačan promet po transakcijskim računima i obrasce finansijskog izvještaja nije popunila u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) - u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Stranka je u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcionih računa političke stranke) pogrešno iskazala podatke o novčanom toku putem transakcijskih računa, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

- Stranka je u godišnjem finansijskog izvještaja na transakcijskom računu, broj: 3385002285934123 kod UniCredit banke, iskazala promet ulaza u iznosu od 23.227,26 KM i promet izlaza u iznosu od 23.233,56 KM. Uvidom u izvode sa pomenutog transakcijskog računa, utvrđeno je da je promet ulaza iznosio 23.223,15 KM i promet izlaza u iznosu od 23.229,46 KM.

¹ Privatna preduzeća koja su s organima izvršne vlasti na svim nivoima u BiH sklopila ugovor o javnoj nabavci usluga, ugovor o javnoj nabavci roba ili ugovor o javnoj nabavci radova u skladu s propisima o javnim nabavkama u BiH ne mogu finansijski pomagati političke stranke ako vrijednost ugovora u jednoj kalendarskoj godini prelazi iznos od 10.000,00 KM.

² Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

³ Politička stranka vodi evidenciju o svojim prihodima i rashodima.

⁴ Do 31.03. naredne godine politička stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH.

- Takođe, stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju na transakcijskom računu, broj: 3385002286012402 kod UniCredit banke, iskazala promet ulaza u iznosu od 29.555,23 KM i promet izlaza u iznosu od 29.555,23 KM. Uvidom u izvode sa pomenutog transakcijskog računa, utvrđeno je da je promet ulaza iznosio 29.550,12 KM i promet izlaza u iznosu od 29.550,12 KM.

(2) Politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu nije uspostavila potpune i tačne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno evidentirala u poslovnim knjigama i iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju.

- Stranka je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) pogrešno iskazala podatke o zakupu poslovnog prostora, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

Na osnovu podataka iz poslovnih knjiga i ugovora o zakupu poslovnog prostora, utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama nije pravilno evidentirala troškove zakupa poslovnog prostora, kao i da troškove nije evidentirala u momentu nastanka troška, već u momentu plaćanja, što je suprotno računovodstvenim propisima.

U poslovnim knjigama stranka je evidentirala i na obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala troškove zakupnine u iznosu od 6.500,00 KM, koliko je i platila.

Uvidom u ugovor o zakupu poslovnog prostora, koji je zaključen sa fizičkim licem Gude Benjaminkom iz Bihaća dana 01.01.2020. godine, utvrđeno je da je stranka koristila poslovni prostor površine 75 m² uz mjesečnu naknadu od 500,00 KM do 31.12.2020 godine. Već pomenuto ukazuje na činjenicu da je stranka tokom 2020. godine koristeći poslovni prostor u Bihaću ostvarila troškove zakupa u iznosu od 6.000,00 KM.

- Politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu u godišnjem finansijskom izvještaju pogrešno je klasifikovala trošak takse za ovjeru učešća na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 2.000,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika. Trošak takse politička stranka je prijavila kao tošak poreza i drugih obaveza.

(3) Kontrolom prometa izvoda i poslovnih knjiga, utvrđeno je da je stranka dana 10.01.2020. godine platila dug za zakup poslovnog prostora za oktobar i novembar 2019. godine u iznosu od 1.000,00 KM, a zakup poslovnog prostora za 2020. godinu je platila u iznosu od 5.500,00 KM za 11 mjeseci.

Politička stranka nije evidentirala zakupninu za 12. mjesec 2020. godine, ni kao trošak ni kao obavezu u iznosu od 500,00 KM.

Neprijavljivanje obaveza na obrascu 5 (obaveze stranke) finansijskog izvještaja prekršene su odredbe člana 24. Pravilnika.

(4) Pregledom finansijske dokumentacije političke stranke, utvrđeni su nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. U skladu sa računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski tačna i uredna, sačinjena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

Računi na osnovu kojih je politička stranka evidentirala i platila troškove propagande, u iznosu od 5.866,58 KM ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

Uvidom u račune pravnih lica: „Lookman“ d.o.o. Bihać, broj: 10 od 20.09.2020. godine u iznosu od 1.600,00 KM, „Poruka.ba“ d.o.o. Bihać, broj: 20-1011 od 11.10.2020. godine u iznosu od 400,00 KM, „Lege Artis Studio“ d.o.o. Bihać, broj: IR20003. od 16.09.2020 godine u iznosu od

720,00 KM, „Oslobođenje“ d.o.o. Sarajevo, broj: 125-104016-1 od 17.11.2020. godine u iznosu od 102,00 KM, „Dibs 98“ d.o.o. Bihać, broj: NPO-42/220-1776 od 23.10.2020. godine u iznosu od 856,21 KM, „Grafika“ d.o.o. Bihać, broj: 0329/20 od 23.07.2020. godine u iznosu od 788,37 KM i „Creative“ d.o.o. Bihać, broj: 0198/20 od 18.11.2020.godine u iznosu od 1.400,00 KM, utvrđeno je da pomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga, niti je potvrđen prijem promotivnog materijala i izvršenje usluge.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁵ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 34.734,60 KM.

Politička stranka Pokret za modernu i aktivnu Krajinu je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 24.078,53 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se političkoj stranci Pokret za modernu i aktivnu Krajinu da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da sačini program utroška sredstava za svaku kalendarsku godinu, te u skladu sa istim sredstva koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke,*
- *da se ne finansira iz izvora koji su zabranjeni ovim Zakonom,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi tačne evidencije o rashodima i obavezama,*
- *da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR

Politička stranka se nije očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu.

Pomoćnik revizora

Šef Službe za reviziju

Mr.sc. Goran Cicović

Mr. sc. Hasida Gušić

⁵ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove narodne skupštine RS i Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, predsjednika i potpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.